



Heide
vertelt



238

4 augustus 2024

De doopkapel van de kerk te Heide: afl.3

Glasramen



Det. oorspronkelijke glasramen uit mei 1935 architectuur-foto uit Fotoalbum architect L. De Vooght

Aanvankelijk hadden de drie, bovenaan rondbogige ramen langs de Max Temmermanlaan gewoon wit glas. Elk raam was horizontaal in vier gedeeld, en elk raamfragment bestond telkens uit vier naast elkaar opstaande rechthoekige ruiten. Het is niet uitgesloten dat ook deze ramen leden onder de vliegende bommen. De Kerkfabriekraad besliste in zitting van zondag 14.10.1945 "dat er zal aangedrongen worden voor een spoedig herstel der glasramen beschadigd door vliegende bommen", zonder te preciseren over welke ramen het juist ging. In zitting van zondag 6.3.1949 ging de Kerkfabriekraad over tot de "Aanvaarding Glasramen". – Drie gebrandgeschilderde glasramen welke enigszins beschadigd werden door de bezetting en voortkomende van de private kapel van het Bunderhof,

eigendom van erf Heer De Pret Rose (sic) de Calesberghe te Kapellenbosch werden hersteld en zullen geplaatst worden in de doopkapel onzer kerk. Deze ramen werden bekomen op voorwaarde dat de gemaakte openingen met beschotten zouden dichtgemaakt worden, wat gebeurd is. De onkosten van herstel beliepen Frs. 1.904,-". In de zitting van 3.4.1949 noteerde men: "Glasramen. – De drie geschilderde glasramen voortkomende van het Bunderhof te Kapellenbosch werden hersteld en zijn nu geplaatst in de doopkapel".

De drie glas-in-loodramen stellen respectievelijk de H. Jozef, het Heilig Hart en Onze-Lieve-Vrouw voor, telkens in een architectonisch kader, en boven een

basis met vijf arcaden. Centraal staat de H.Hart figuur in een gelobte nis, bekroond door een symbolische Jeruzalem voorstelling: een centraal koepelgebouw met aan weerszijden naar torentjes uitlopende muren. Het linkse raam stelt St. Jozef voor, en het rechtse O.L.V. Beide staan in een boogvormige nis, bekroond door een driehoekig fronton. De kleurzetting is overwegend blauw, met een opvallend rood gedrapeerde mantel van de H. Hartafbeelding, die voor een groene, tot op schouderhoogte rijkende achtergrond staat, die met een geometrisch sterrenpatroon versierd is. Er zijn geen gebruikelijke verwijzingen naar atelier, datum noch kunstenaar. Het zijn de enige neo-gothische glasramen in de kerk, en dateren vermoedelijk uit 1907, toen





het kasteel Bunderhof door Daniel Jacques de Pret Roose de Calesberg gebouwd werd. Het vervallen en sloopklare kasteelgebouw werd op 10.8.1951 verkocht aan het echtpaar Theeuws-Gypen, die het restaureerden. De ontmanteling in 1949 van de beschadigde glasramen uit de privékapel, moet dan wellicht ook in dat kader gezien worden.

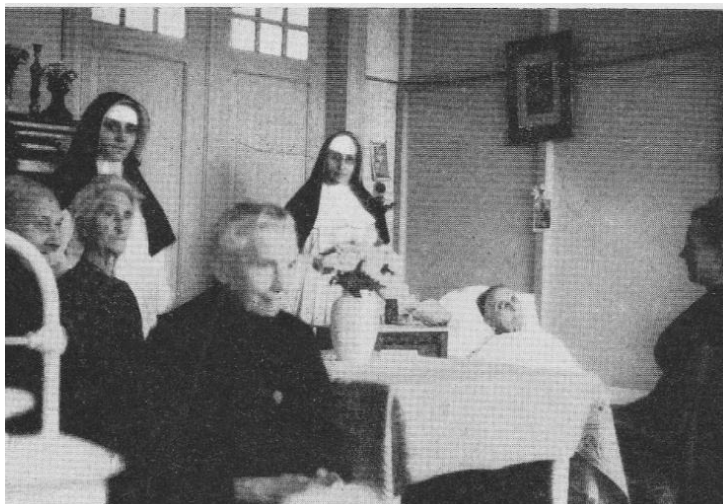
(bijdrage van Lieven Gorissen)

Over WZC Sint-Vincentius.

In 1927-1928 werd onder impuls van burgemeester Standaert een tehuis "voor herstellende zieken en arme ouderlingen" opgericht. Dat er ook behoeftige oude mensen zouden worden opgenomen, was de uitdrukkelijke wens van Moeder Antonia, want in de Heilige regel van de congregatie stond dat de Zusters

vooral arme zieken en ouderlingen moesten bijstaan. De stichting kreeg de naam "Florent Standaertgesticht". Toen de Congregatie van de Zusters van Opwijk in 1935 de eigendom en het bestuur overnam, veranderde de naam in "Sint-Vincentiusgesticht".

In 1944 ligt het Sint-Vincentiusgesticht gedurende 17 dagen vlak in de gevechtlijn. De Engelsen voor het huis, de Duitsers erachter. Zij hadden zich ingegraven in putten in "den hof". Soms kwamen zij eruit gekropen, gecamoufleerd met takken, om enkele schoten te lossen of handgranaten te werpen. Gewonden werden ondergebracht in de kelder van 'het gesticht', waar het Rode Kruis was geïnstalleerd. Bij het licht van de kaarsen of van een petroleumlamp werden de heelkundige operaties uitgevoerd. Elke dag kwamen er gekwetsten bij, want



dagelijks trokken enkele dapperen erop uit, met Pater Van den Bogaert aan het hoofd, om op het gevechtsfront de gewonden op te rapen. Soms brachten ze ook een doodgeschoten koe of kalf mee onder een laken, op hun brancard. De bevoorrading was nl. schaars voor de vele, volledig afgezonderde mensen.



Kalmthout. Het geteisterde Sint-Vincentiusgesticht.

Tijdens de beschietingen verzorgden de Zusters de gekwetsten en legden de doden af. Op 21 oktober was er de bevrijding, maar dit was nog niet het einde van de oorlogsmisericie. Want heel snel werden er opnieuw gekwetsten binnengebracht: slachtoffers van de vliegende bommen. De Zusters stonden hun naaikamer en refter af. Vluchtelingen en daklozen werden in 't Gesticht opgenomen. Arme gekwetsten die door het Rode Kruis uit het Gasthuis naar huis werden gestuurd, mochten in 't Gesticht blijven omdat ze thuis geen kolen of eten hadden. Op 13 februari werd het Gesticht door een vliegende bom getroffen. Dit

costte het leven aan Moeder Stanislas en Zuster Seraphina. Het Sint-Vincentiusgesticht was volledig onbewoonbaar geworden. Daarom betrokken de Zusters tijdelijk een nieuw verblijf in 2 verlaten villa's op

den Heuvel, waarin later door de Zusters een vrije meisjesschool zou worden opgericht. In augustus 1946 werd begonnen met de heropbouw van het vernielde Sint-Vincentiusgesticht.

(bijdrage van Ann Francken, foto van de voorzide van het "gesticht" na bombardement en van de tuin achteraan)

Uit de oude doos, een reactie!

Vorige week drukten wij een foto af "uit de oude doos" waarop heel wat politieke figuren uit het verleden te zien waren. Verschillende lezers wezen ons erop dat de foto niet is genomen ter hoogte van het winkelcentrum "De Beek" maar ter hoogte van de zaak "kleding Rommens" op de Kapellensteenweg. Destijds kwamen daar de "gestelde lichamen" bijeen om de opening van de Pinkstermarkt te doen!

Onze excuses!



Buurtkoffie in Dennendael

Tijdens de volgende "buurtkoffie" in Dennendael gaat men de aanwezigen informeren over een initiatief van de overheid, "Rap op Stap" het is een initiatief van de Overheid en helpt iedereen die er graag eens tussen uit wil maar daarbij tegen drempels aanloopt, dit kan financieel zijn of misschien door een andere beperking. Zij helpen bij een daguitstap of zelfs voor een hele vakantie. Wie er meer over wil weten komt dinsdag **6 augustus om 14.00 uur** naar het Ernest Albert Kunsthuis in de Hortentiadreef. Alle mogelijkheden worden er toegelicht en ook de wekelijkse wandelkalender wordt nader toegelicht.



Oude en vergeten beroepen van vroeger

Vandaag: Perpoentstikker (29)

Een perpoentstikker maakte perpoent, een kledingstuk dat gedragen werd onder het harnas. Het was vaak gemaakt van linnen en opgevuld met wol, katoen en dierenharen. Het bedekte het lichaam van de drager van de hals tot op het middel. De perpoent kwam voor in allerlei verschillende modellen. Zo waren er korte maar ook langere varianten. Er is onderscheid tussen ridders die hoger in de hiërarchie stonden, en zich dus een maliënkolder konden veroorloven boven op het perpoent, en ridders die het perpoent als enige gevechtsuitrusting kenden. Dit perpoent wordt vaak beschreven als zwaarder dan de eerste variant en opgebouwd uit vele lagen stof (wol, linnen, zijde en soms leer). Het aantal lagen wordt in verschillende tekstuele bronnen beschreven en loopt soms op tot wel 30 lagen. Dit kan zelfs pijlen tegenhouden en is te vergelijken met moderne kogelwerende vesten.

Vier doelen van perpoent

Over het algemeen wordt een perpoent gebruikt voor vier verschillende doelen, namelijk:

- Ondersteuning van het gewicht van de maliënkolder. Het perpoent verdeelt het gewicht van de maliënkolder over de schouders.
- Het perpoent houdt de ringetjes van de maliënkolder op een afstand van de huid. Dit beschermt de ridder tegen kleine ongemakken tijdens de strijd.
- De derde functie van het perpoent is het opvangen van klappen van verschillende slagwapens, doordat het een soort van kussenfunctie vervult.
- En ten vierde dient het om lichaamswarmte vast te houden.

(bijdrage van Paul Witters)



Zeeuw Jordan Koster uit Kapelle wint 40^{ste} Acht van Heide

Michael Peeters wordt kampioen van Kalmthout.

Onder een stralend zonnetje stroomde vrijdagavond heel wat volk samen om te genieten van een wielervedstrijd. De avond begon met de retro-koers, een wedstrijd waar moest gereden worden met fietsen die voor de wielervedstrijden in de jaren '70, en vroeger, werden gebruikt. Er daagde 40 renners op, onder wie heel wat Kalmthoutenaren, om deze wedstrijd te betwisten. Terwijl heel wat mensen op de omloop voor hun woning van de wedstrijden aan het genieten waren streden de renners voor hun plaatsen. Voor sommigen was deelnemen het belangrijkste, en dat is ook de essentie van dergelijke wedstrijden, voor andere was de strijd voor de overwinning het belangrijkste. Uiteindelijk was het Ben Oudermans uit Westmalle die de wedstrijd won voor Kenneth Villani uit Zandhoven en Joren Diels komende uit Hoogstraten. Terwijl het in de aankomstzone drukker en drukker werd ging kwart na zeven de volgende wedstrijd van start. Hiervoor schreven 72 renners in, waaronder acht Kalmthoutenaren die konden strijden voor de titel. De wedstrijd ging van start met een hoog gemiddelde



zodat er al vanaf de tweede ronde een schifting werd gemaakt, er vormde zich een kopgroep met vijf renners die het verloop van de wedstrijd zouden bepalen. Ondanks het feit dat het peloton bleef jagen bleven deze vijf renners nog lang samen. Uiteindelijk was het Jordan Koster uit het Nederlandse Kapelle die afgescheiden de wedstrijd won. Jef Govaert uit Berchem werd derde en Milo de Jong legde beslag op de derde plaats. Vervolgens was het ook nog uitkijken naar de renners die kampioen van Kalmthout konden worden. Met een zesde plaats

werd het Michael Peeters voor Robbert Brughmans (9^{de}) en Wout Van Oostenryck die 23^{ste} werd. Onze nieuwe Kalmthoutse kampioen woont op het Noordeind. Hij kreeg na afloop de kampioenstrui aangetrokken door burgemeester Lukas Jacobs, deze zorgde er samen met sportschepen Maarten De Bock en sponsor Yves Bruynseels, van de firma Bruynseels-Vochten, ervoor dat de laureaten in de bloempjes werden gezet. Na afloop kon iedereen nog genieten van de verkwikkende zomeravond in het hartje van Heide, en of dat lukte! (foto's onder de deelnemers van de retro koers ook burgemeester Lukas Jacobs en sportschepen Maarten De Bock, de jury poseerde voor de kerk)

"Heide vertelt" is een digitaal krantje. Verschijnt wekelijks op zondagmorgen.

Redactie: Louis van den Buijs, Heidestatiestraat 58/bus1, 2920 Kalmthout. (0477/22.24.81).

Redactieadres: vandenbuijslouis@gmail.com

Eerder verschenen krantjes zijn te raadplegen via de website www.binkalmthout.be

